Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonauenture de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

De euangelio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Visual Library

tum optimū. ⁊ om̄e donū ꝑ/
fectū deſurſum eſt deſcēdēs
Confidāt ḡ tales ⁊ inceptū
cōpleant. Quartus eſt ſo
brietas que tꝑantia dicitᷣ. or
namentū omniū religioſoꝝ
vt ſint ſobrij. nō ſolū in cibis
⁊ potibꝫ. ſed verbis. moribꝰ.
ſtudijs ⁊ doctrinis. ſicut do
cet apl's Roma. xij. Non plꝰ
ſapere q̄ꝫ oportet ſape. ſed ſa
pere ad ſob. Glo. Plus ſapit
q̄ꝫ oportet ſape. q̄ ſuis ſe cre/
dit meritꝭ ſaluari. Ad ſobrie
tatē ſapit q̄ meritorū ſuoruꝫ
confidentiā non habet. Uel
aliter Non plus ſape. i. intel
ligere de myſterijs diuinis
q̄ꝫoꝝ ſape. ſꝫ ſapere ad ſobri
etatem. i. ad tꝑantiā. ſiue tem
peranter ſine preſumptione
Quod preceptū tranſgredi
untur heretici. De hac virtu
te dicitᷣ Sap̄. viij. Sobrie/
tatem ⁊ prudentiaꝫ docet. ⁊
iuſticiam ⁊ virtutē ⁊c̄. Gloſa
Qui ſobrius eſt. tēperās eſt.
prudens eſt. fortis et iuſtus
eſt. quid illi deeſt. Has ꝟtu/
tes nemo vn̄q̄ꝫ ſimul habu/
it. niſi cui oīum origo ꝟtutū
deus contulit quocūq̄ꝫ tēpo
re. quacunq̄ꝫ lege. quacunq̄ꝫ
gente. Habeant ergo confi/
dentiā incipiētes bona oꝑa.
quia deꝰ ꝑficiat ea. Glo. Co
operando deus ꝑficit qđ o/
perando incipit. q꞉ ipē vt ve
limus operatᷣ incipiens. qui
volentibꝫ cooperatᷣ ꝑficiens
Grego. Bonū ergo opꝰ no
bis in voluntate ſit. nā ex di
uino adiutorio erit in perfe/
ctione. Qđ no. p̄ſta. ⁊c̄.

De euangelio.

ſ

Erue ne

quā omne debi
tum dimiſi tibi.
qm̄ rogaſti me. ⁊c̄. Matth.
xviij. Debemꝰ peccantibꝫ in
nos dimittere debita. ꝓpter
diuine legis adimpletionē.
virtutis exercitationē. my/
ſterij rationē. ⁊ pacis conſer
uationem. Unde ꝟſus. Lex
virtuſ. ratio. pax. q̄ttuor iſta
remitti. In nos peccanti ꝑ/
ſuadent debita fratri. Di
uine legis preceptum eſt. di/
mittere offenſas fratribus.
Cum enim dicat dominus
Mat. v. Diligite inimicos
ve. ⁊c̄. conſtat ꝙ ipos dilige/
re non poſſumꝰ manēte ob/
ſtaculo odij vel rancoris. qđ
inductum eſt nobis ratione
offenſe vel leſiōis. Quo ꝑ di
lectionem dei et proximi re/

moto.poſſum⁹ diligere ini/
micos ⁊ offenſas eoꝝ dimit
tere quantūcūqꝫ graues. q̄a
quo plus diligim⁹ eo plus
portam⁹. Propter quod di/
cit apl's Roma.xiij. Et ſi qđ
eſt aliud mandatū.in h̄ v̄bo
inſtaurat̄.diliges ꝓximū tu/
um ſicut teip̄m. Qui em̄ dili
git proximū. legē impleuit.
Glo. Nota ꝙ duo ſunt pre/
cepta charitatꝭ in quibꝫ tota
lex dependet et ꝓphete. pro
vtroqꝫ hic vnū ponit̄.nec im
merito.q2 nec deus ſine ꝓxi/
mo.nec proxim⁹ ſine deo di
ligi poteſt. Hec aūt dilectio
ꝓximi ideo cōmemoratur.q̄a
dilectio proximi in factꝭ ap/
paret.dilectio vero dei am
plius latet.tn̄ vnū ſepe ꝓ al/
2 tero ponit̄. Itē ꝓpter v̄tu/
tem animi. Nā alicui⁹ v̄tuo/
ſi animi eſt remittere iniuri/
as ⁊ eſſe piū ⁊ clementē.tunc
em̄ exercitat̄ virt⁹ hoīs.cum
ꝯdonat̄ offenſa delinq̄ntis.
qn̄ anim⁹ iniurijs nō fran/
gitur.ſed econtra beneficijs
ſolidat̄. Vn̄ Ambro.in ſmo
ne. Surgens ieſus de ſy.⁊c̄
Vide inq̄t clemētiā dn̄i ſal/
uatoris.nec indignatiōe cō/
mot⁹.nec ſcelere offenſ⁹.nec
iniuria violat⁹ iudeaꝫ deſe/
ruit.q̄n etiā immemor iniurie
memor clementie. nunc do
cendo. nūc liberādo plebis
corda demulceꝫ.⁊c̄. Hec erat
virt⁹ ⁊ clemētia dauid regis
in veteri lege.qui remiſit of
fēſas ſaul ⁊ ſemey ⁊ abſalon.
⁊ alioꝝ inimicoꝝ ſuoꝝ.ſicut
dicit in Ps̄. Si reddidi re/
tribuentibꝫ mi.ma.⁊c̄. Hoc
idem legit̄ in cronicꝭ de tyto
ꝙ nulli⁹ rei obliuio tam faci
le ſibi inducebat̄. ſicut obli/
uio iniuriaꝝ. Nā cōſpirato/
res mortis ſue dep̄henſos ⁊
cōuictos in gratiā recepit. ⁊
tam familiarē ſe eis in poſte
rū exhibuit ꝙ om̄es virtutē
clemētie animi ſui mirarent̄
Erat ecōtra ſeru⁹ ille nequā
⁊ dur⁹ q̄ ſtatim irruit in con
ſeruū ſuū ⁊ tenēs ſuffocauit
eum.in hoc exprimēs crude
litatem q̄rundā ſupioꝝ.qui
proni ſunt ad furias et tor/
menta.qđ vtiqꝫ egri et infir/
mi animi eſt. Unde Poeta.
Tūc felix q̄tiens aliq̄s torto
re vocato. Urit̄ ardenti pro
pter duo linthea ferro.
Item ꝓpter myſticā nume 3
ri rationē. Nā vn⁹ debebat
decē milia talenta. alter cen
tū denarios. Aug⁹. Diligen
ter interroga iſtius numeri

ſecretū.latebraſq̧ ei⁹ inquī/
re. Juſticia lege conſtat.lex
in decē preceptis cōmenda
tur. Debebat igitꝰ vnus decē
milia talentoꝝ in quo om̄ia
peccata ſignant̄ ꝓpter nume
rū legis. Debebat alter deci
es decē denarios.ab eodem
numero debitū ſuū trahēs.
nā cencies centū.decem mi/
lia ſunt.ꝛ decies decem ſunt
centū. Lex denarius.pecca
tū vndenarius eſt. Lex ꝑ de
cem.peccatū ꝑ vndecim ac/
cipitur.qꝛ tranſgreſſio dena
rij eſt. Jn lege modus fixus
eſt.tranſgreſſus es legē pec/
caſti. Sꝫ ſicut magna ē dif/
ferentia inter decēꝫ milia ta
lentoꝝ ꝛ centenariū denari/
orū.ſic maxima eſt differētia
peccare in deuꝫ ꝛ peccare in
hoīem.ſm̄ illud.j. Reguꝫ.ij.
Si peccauerit vir in viruꝫ.
placari ei poterit deus. Si
aūt in deū peccauerit vir q̇s
orabit ꝓ eo. Attamē de⁹ faci
lius remittit multa ꝛ maxia
delicta.q̄ꝫ hō paruula ꝛ pau
ca. Cū em̄ peccam⁹ in deum
nōne peccam⁹ in deū patrē
creatorē ꝛ regē dn̄m nr̄m a
q̊ oīa habem⁹. Cū ꝟo ī hoīeꝫ
nōne in ꝯſuū nr̄m vilē ꝛ inuti
lē nec pane dignū.ꝛ ille talis

irā reſuat ꝛ vindictā expetit.
Ecci.xxviij. Hō hoī reſuat
irā.ꝛ a deo q̄rit medelā. Jn
hoīem ſilem ſibi nō hꝫ miſe
ricordiā.ꝛ ꝓ pctīs ſuis dep̄/
cabit̄.ꝛ ipē cum caro ſit ꝛc̄.

Itē ꝓpter pacꝭ ꝯſuatiōeꝫ.
nā q̇ diſcordias fouēt et ini/
micicias nutriūt nō ſūt filij
dei. De q̄bꝫ dr̄ Mat.v. Bea
ti pacifici q̄m̄ filij dei vo.q̇n
poti⁹ filij diaboli. De quibꝫ
Prouer.xvij. Sp iurgia q̄/
rit mal⁹.ꝛ angel⁹ crudel̄ mit
tet̄ ꝯtra eū. Glo. Angel⁹ cru
del̄.ſpūs malign⁹ ē.q̇ a dn̄o
mittit̄ cōtra pctōres vt affli/
gat eos tam in p̄nti q̄ꝫ in fu/
turo ſicut olim ad affligen/
dos egyptios ꝑ immiſſiōes
per angelos malos. Et que
peior immiſſio q̄ꝫ cordis in/
duratio ꝛ culparū retentio.
Qui hoc vicio laborat meri
to vir egyptius vocari pote
rit q̇ in tenebrꝭ manet.j. Jo.
ij. Qui odit fratrē ſuū in te/
ne.eſt ꝛ in tene.ambu.ꝛ neſ.
quo va.ꝛc̄. Sicut olim egy/
ptij in tenebris ambulabāt
ꝛ nemo vidit fratrem ſuum
per triduum. Jſte egyptius
rancor eſt. quem Moyſes
id eſt.mitis aliquis pacific⁹
ꝛ benignus gladio charitatꝭ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

interficit ꝛ ſub zabulo obli-
uionis ſepelit et abſcondit.
Timeant rancoroſi ne ora-
tio eorū fiat in peccatū quo-
tiens dicunt illū articulum
Dimitte nob pr̄ debita nr̄a
ſicut et nos dimittim⁹ debi-
toribꝫ noſtris. Timeant cer
te ne in priſtinā obligationē
decē miliū talentoꝝ reuo-
cent. Aug⁹. Nemo contra ſe
teneat nō ignoſcendo. ne cō-
tra ipm teneat quando orat
Dicit em̄ dominuſ. Dimitti
te ꝛ dimittetur vobis. Si ḡ
prius dimiſi. dimitte ꝛ tu vl
poſtea Nam ſi nō dimiſeris
reuocabo te. ꝛ quicq̄d dimi-
ſeram replicabo tibi. nō em̄
mentitur veritas.

Dn̄ica viceſima ſecūda.

Noſtra au-
tē conuerſatio in
celis eſt ꝛc. Phil. iij
Premiſit aplus de his qui
terrena ſapiunt et in trenis
deſiderijs conuerſantur. q̄s
deteſtans per hanc expleti-
uam coniunctionem. aūt. di
cit. Noſtra autem conuerſa
tio in celis eſt. Et hoc ꝓpter
multas ꝓrogatiuas celeſtis
conuerſationis. Unde ꝟſus
Conuerſemur ibi. pax ē vbi
ſumma ꝑhennis. Uita. pa-
rata quies. locus ingens et
deus hoſpes. Igit prima
dignitas eſt pax ſumma ꝛ ſe
curitas. Iſa. xxxij. Sedebit
populus meus in pulchritu
dine pacis et in tabernacul
fiducie ꝛ in requie opulenta
Hec eſt hieruſalē ſuperna q̄
edificatur quotidie vt ciui-
tas. ꝛ interꝑtatur viſio pacꝭ
eo q̄ rex ei⁹ ſit ꝑnceps pacis
ꝛ ꝑplus ei⁹ pacificus. q̄a ſm
nomen eius ita et laus eius
Ecci. x. Scdm iudicez ꝑpli.
ſic ꝛ miniſtri ei⁹. ꝛ q̄lis rector
ciuitatꝭ. tales ꝛ inhabitātes
in ea. Quod exponit glo. de
xpo ꝛ aplis. ꝛ eoꝝ imitatori-
bus. Dicit aūt illa pax ſum-
ma. q2 in ſummo eſt poſita.
id eſt. i deo. Phil. iiij. Et pax
dei que exuperat omnē ſen-
ſum ꝛc. Gloſa. i. deus qui eſt
ſumma pax que nec cogita-
ri poteſt. ꝛ ideo extra eū nul
lo opus eſt. In hac pace no
bis conuerſandum eſt. Ps.
In pace in idipm. dor. et re
quieſcam. Secunda di-
gnitas ē vita ꝑennis. que re-
uera nuſq̄ꝫ alibi inuenitur.
eo q̄ celū ſit terra viuentiū